

[Inger Harms]

der nok skal vide at tage sig betalt. Indførelse af en gældssanering vil betyde, at fordringshaverne vil få en bedre og mere ligelig dækning, end de ellers ville have udsigt til.

Samfundshensyn taler også for indførelse af denne ordning, først og fremmest et resocialiseringshensyn, men også hensynet til de sociale budgetter taler herfor, og her tænker jeg ikke kun på eventuel udbetaling af bi-standshjælp, men endnu mere på de udgifter, som det offentlige kan påføres gennem de skadevirkninger, en håbløs, bundløs gæld har på skyldneren.

Med hensyn til, hvordan de nærmere regler skal udformes i den kommende gældssaneringsordning, må der naturligvis tages hensyn til, at ordningen ikke kommer til at fungere som en nem udvej, specielt for spekulanter, der hensynsløst har udnyttet systemet.

Knud Lind (FP):

Efter at have hørt fru Inger Harms' dommedagstale, der endte i den sorteste elendighed, hustruvold m.v., vil jeg opsig alle mine kontokort med det samme.

Hovedprincippet i spørgsmålet om gæld må være, at skyldneren betaler sin gæld. Hvis det er hovedprincippet, vil man med god grund kunne blive en lille smule skeptisk ved socialdemokratiets beslutningsforslag. Hvis en debitor ved, at bare hans gæld er tilstrækkelig håbløs, vil han have mulighed for at få en bedre ordning i form af en gældssanering ifølge socialdemokratiets oplæg.

Spørgsmålet vil derefter melde sig: vil debitor med den viden i behold have det fortsatte incitament til at få betalt sin gæld til kreditor? Svaret kan godt blive et nej.

Når det er sagt, må man alligevel sige, at socialdemokratiets beslutningsforslag rører ved et stort problem i samfundet. Lad os tage en igangsætter, som har knækket halsen på et projekt, måske mere eller mindre uden egen skyld – det kan være de vilkår, som staten giver ham i form af høje skatter, momsbyråkrati osv. – og lad os antage, at han kommer i en håbløs gæld; det kan skyldes pludseligt svigtende afsætningsforhold m.v. Efter de nugældende regler må han leve på et eksistensminimum. Hver gang hans igangsætterevne og vilje til at rejse sig udmønter sig i kolde kroner, kommer kreditors

langstrakte hånd frem. En debitor, der er bragt i en ganske umulig situation i form af f.eks. en milliongæld, vil ofte næppe være i stand til at betale kreditor det skyldige beløb. Debitor vil desuden blive en kendt gæst både i fogedretten og på socialkontoret. Han vil ofte af forskellige grunde forsøge at tilgodese kreditor, måske for midler, som var bestemt for familiens tarv. Dermed forringer han sin stilling på en uheldig måde set med bistandslovens øjne. Han vil også ofte være plaget af skattegæld, moms-gæld m.v.

Efter adskillige år i en sådan situation er der ikke noget at sige til, hvis den pågældende skulle få familiemæssige problemer. Disse problemer vil ofte medføre yderligere udgifter, som han heller ikke er i stand til at indfri. Det må derfor skønnes rimeligt, at der bliver lavet en gældssanering, hvis debitor efter adskillige år stadig sidder med en ukristelig stor gæld, og at man på dette tidspunkt reelt vurderer, hvor meget den pågældende med sin nuværende indtjeningsmulighed er i stand til at betale tilbage. Hvor intet er, har selv kejseren tabt sin ret. Den fortabte ret kunne udmønte sig i en gældssanering. Kreditor vil med lidt god vilje kunne indse, at den pågældende under ingen omstændigheder vil være i stand til at betale det fulde beløb tilbage på dette tidspunkt. Derfor taber kreditor ikke meget, men til gengæld får debitor en chance for at starte på ny og kunne øjne en udvej ud af den endeløse gæld. Igangsætteren begynder måske igen at kunne se lys forude.

Jeg kunne slutte med at spørge forslagsstillerne, om beslutningsforslaget også skal gælde for den danske stat, idet den danske stat med hastige skridt nærmer sig samme situation, hvor en gældssanering ville være nødvendig.

Vi vil i øvrigt se velvilligt på forslaget i udvalget.

Nør Christensen (CD):

Det er da muligt, at staten er så langt ude, at en gældssanering er nødvendig, men jeg forstod også på hr. Knud Lind, at han ville opsig sine kontokort, så han må åbenbart også være så langt ude, at han har opgivet hele situationen.

Jeg kan på centrum-demokraternes vegne indledningsvis give tilsagn om en positiv be-